

GUÍA DOCENTE DEL MASTER EN ENSEYANCES ARTÍSTIQUES DE INTERPRETACIÓ E INVESTIGACIÓ DE LA MÚSICA

GUIA DOCENT DEL MASTER EN ENSEÑANZAS ARTÍSTICAS DE INTERPRETACIÓN E INVESTIGACIÓN DE LA MÚSICA

Curs /Curso

2023-2024

Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i> INSTRUMENT PRINCIPAL INSTRUMENTO PRINCIPAL
--

Instrument Instrumento PIANO

1.- Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>
--

1.1. Dades generals de l'assignatura <i>Datos generales de la asignatura</i>			
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	18	Semestral/Anual <i>Semestral/Anual</i>	ANUAL
Centre <i>Centro</i>	Conservatori Superior de Música Óscar Esplá d'Alacant Conservatorio Superior de Música Óscar Esplá de Alicante		
Postgrado <i>Postgrau</i>	Màster en Ensenyaments Artístics d'Interpretació i Investigació de la Música Máster en Enseñanzas Artísticas de Interpretación e Investigación de la Música		
Instrument Instrumento PIANO			

1.- Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>
--

1.2. Dades generals de l'assignatura <i>Datos generales de la asignatura</i>			
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	18	Semestral/Anual <i>Semestral/Anual</i>	ANUAL
Centre <i>Centro</i>	Conservatori Superior de Música Óscar Esplá d'Alacant Conservatorio Superior de Música Óscar Esplá de Alicante		
Postgrado <i>Postgrau</i>	Máster en Enseñanzas Artísticas de Interpretación e Investigación de la Música		
Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>	Castellà i Valencià Castellano y Valenciano		
Web assignatura	http://www.csmalicante.es/master.php		

Web assignatura	
Itinerari <i>Itinerario</i>	MÚSICA MODERNA I CONTEMPORÀNIA (SEGLES XX i XXI) MÚSICA MODERNA Y CONTEMPORÁNEA (SIGLOS XX y XXI)
Tipus de Matèria <i>Tipo de Materia</i>	INSTRUMENT: PIANO INSTRUMENTO: PIANO

1.3. Professorat, horari, aula i contextualització de la assignatura <i>Profesorado, horario, aula y contextualización de la asignatura</i>	
Nom del Professor <i>Nombre del Profesor</i>	Jesús M ^a Gómez Rodríguez
Correu electrònic <i>Correo electrónico</i>	jesusmariagomez@hotmail.com
Titulació acadèmica <i>Titulación académica</i>	<p>Doctor en Educació per la Universitat d'Alacant (2016) DEA per la Universitat d'Alacant (2002) Professor Superior de Música de Cambra, Conservatori Superior Múrcia (1998) Diploma Superior d'Ensenyament, École Normale de Musique de París, (1990) Professor Superior de Piano, Conservatori Superior de Sevilla (1989)</p> <p>Doctor en Educación por la Universidad de Alicante (2016) DEA por la Universidad de Alicante (2002) Profesor Superior de Música de Cámara, Conservatorio Superior Murcia (1998) Diploma Superior de Enseñanza, École Normale de Musique de París, (1990) Profesor Superior de Piano, Conservatorio Superior de Sevilla (1989)</p>
Experiència docent <i>Experiencia docente</i>	<p>-1988: Professor de Piano al Conservatori Superior de Sevilla. -1991-1994: Professor de piano al Conservatori de Triana (Sevilla) -1994-1999 Professor de Piano al Conservatori Superior Óscar Esplá d'Alacant. -1999-2004: Professor de Piano al Conservatori Professional José Tomás d'Alacant. -2007-2009: Professor de Piano Complementari al Conservatori Superior de les Illes Balears. -2004-2016: Professor de Piano al Conservatori Superior d'Alacant. -2016-2023: Catedràtic de piano al Conservatori Superior d'Alacant</p> <p>-1988: Profesor de Piano en el Conservatorio Superior de Sevilla. -1991-1994: Profesor de piano en el Conservatorio de Triana (Sevilla) -1994-1999 Profesor de Piano en el Conservatorio Superior Óscar Esplá de Alicante. -1999-2004: Profesor de Piano en el Conservatorio Profesional José Tomás de Alicante. -2007-2009: Profesor de Piano Complementario en el Conservatorio Superior de las Illes Balears. -2004-2016: Profesor de Piano en el Conservatorio Superior de Alicante. -2016-2023: Catedrático de piano en el Conservatorio Superior de Alicante</p>
Horari de l'assignatura <i>Horario de la asignatura</i>	Dimarts: 12h-13h i 14h-15h Martes: 12h-13h y 14h-15h
Horari de Tutoria	Dimecres: 11h-12h Miércoles: 11h-12h

<i>Horario de Tutoria</i>	
Horari d'atenció al estudiant <i>Horario de atención al estudiante</i>	Dimecres: 12h-13h Miércoles: 12h-13h
Aula on s'imparteix <i>Aula donde se imparte</i>	211
Perfil professional del professor i investigador <i>Perfil profesional del profesor e investigador</i>	<p>-Premi Extraordinari Fi de Carrera Grau Mitjà i Superior en Piano. -Premi Extraordinari Fi de Grau Superior en Música de Cambra. -1er. Premi al Concurs Internacional de Piano de Música Francesa, celebrat a París. -Premiat en Concursos Nacionals de Piano celebrats a París, Granada, Cadis i Sevilla. -Enregistrament de nombrosos discos, com a solista de piano i en grups de música de cambra. -Ponent en nombrosos cursos i ponències realitzats a Conservatoris i Universitats d'Espanya, Itàlia, Portugal, França, Hongria i Japó. -Diploma d'Estudis Avançats per la Universitat d'Alacant. (Recerca en modes d'estudi al piano) -Doctor en Educació per la Universitat d'Alacant (La música per a piano de Miguel Asins Arbó: una proposta performativa)</p> <p>-Premio Extraordinario Fin de Carrera Grado Medio y Superior en Piano. -Premio Extraordinario Fin de Grado Superior en Música de Cámara. -1er. Premio en el Concurso Internacional de Piano de Música Francesa, celebrado en París. -Premiado en Concursos Nacionales de Piano celebrados en París, Granada, Cádiz y Sevilla. -Grabación de numerosos discos, como solista de piano y en grupos de música de cámara. -Ponente en numerosos cursos y ponencias realizados en Conservatorios y Universidades de España, Italia, Portugal, Francia, Hungría y Japón. -Diploma de Estudios Avanzados por la Universidad de Alicante. (Investigación en modos de estudio al piano) -Doctor en Educación por la Universidad de Alicante (La música para piano de Miguel Asins Arbó: una propuesta performativa)</p>

1.3.-Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació.

Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación.

1. Adquirir un domini complet de les tècniques d'interpretació de l'instrument i el seu repertori.
2. Desenvolupar una metodologia d'estudi i uns hàbits de treball que li permeten obtenir els resultats d'aprenentatge esperats per superar l'assignatura d'una manera satisfactòria.
3. Estar preparat per exercir una tasca interpretativa d'alt nivell en el paper de solista.
4. Conèixer les característiques tècniques i acústiques de l'instrument, aprofundint en el seu desenvolupament històric.
5. Adquirir coneixements per a l'exercici de l'anàlisi i del pensament musical junt a disposar d'una sòlida formació metodològica i humanística que l'ajudi en la tasca d'investigació a fi de l'exercici de la seva professió.

D'aquesta manera, l'assignatura de Piano contribueix a el perfil professional del titulat en

Máster desenvolupant un domini complet de les tècniques d'interpretació de l'instrument i el seu repertori, preparant-per exercir una tasca interpretativa d'alt nivell en el paper de solista i, a el mateix temps, afavoreix l'aprofundiment en el coneixement de les característiques tècniques i acústiques de l'instrument i en el seu desenvolupament històric.

1. *Adquirir un dominio completo de las técnicas de interpretación del instrumento y su repertorio.*
2. *Desarrollar una metodología de estudio y unos hábitos de trabajo que le permitan obtener los resultados de aprendizaje esperados para superar la asignatura de una manera satisfactoria.*
3. *Estar preparado para ejercer una labor interpretativa de alto nivel como solista.*
4. *Conocer las características técnicas y acústicas del instrumento, profundizando en su desarrollo histórico.*
5. *Adquirir conocimientos para el ejercicio del análisis y del pensamiento musical, y disponer de una sólida formación metodológica y humanística que le ayude en la tarea de investigación en el ejercicio de su profesión.*

De este modo, la asignatura de Piano contribuye al perfil profesional del titulado en Máster desarrollando un dominio completo de las técnicas de interpretación del instrumento y su repertorio, preparándole para ejercer una labor interpretativa de alto nivel en el papel de solista y, al mismo tiempo, favorece la profundización en el conocimiento de las características técnicas y acústicas del instrumento y en su desarrollo histórico.

Coneixements previs

1.4 Conocimientos previos

Sense requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Es poden afegir coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació.

Sin requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Se pueden añadir conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación

Sense requisits previs.

Sin requisitos previos.

Competències de l'assignatura i la seua relació amb les competències generals i específiques del títol.

- 2.-** *Competencias de la asignatura y su relación con las competencias generales y específicas del título.*

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)
Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

Competències transversals (CT) Competències generals (CG) y Competències específiques (CE)

CT 13 Cercar l'excel·lència i la qualitat en l'activitat professional.

CT 15 Treballar de forma autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici professional.

CG 3 Produir i interpretar correctament la notació gràfica de textos musicals.

CE1 Interpretar el repertori significatiu del piano com a instrument solista tractant de manera adequada els aspectes que l'identifiquen als segles XX i XXI.

CE 2 Construir una idea interpretativa coherent i pròpia.

CE 4 Expressar-se musicalment amb el piano de manera fonamentada en el coneixement i domini de la tècnica instrumental i corporal, així com en les característiques acústiques, organològiques i en les variants estilístiques.

CE 5 Comunicar, com a intèrpret, les estructures, idees i materials musicals amb rigor.

CE 6 Argumentar i expressar verbalment els seus punts de vista sobre la interpretació, així com respondre al repte que suposa facilitar la comprensió de l'obra musical.

Competencias transversales (CT) generales (CG) y Competencias específicas (CE)

CT 13 Buscar la excelencia y la calidad en la actividad profesional.

CT 15 Trabajar de forma autónoma y valorar la importancia de la iniciativa y el espíritu emprendedor en el ejercicio profesional.

CG 3 Producir e interpretar correctamente la notación gráfica de textos musicales.

CE 1 Interpretar el repertorio significativo del piano como instrumento solista tratando de manera adecuada los aspectos que lo identifican en los siglos XX y XXI.

CE 2 Construir una idea interpretativa coherente y propia.

CE 4 Expresarse musicalmente con el piano de manera fundamentada en el conocimiento y dominio de la técnica instrumental y corporal, así como en las características acústicas, organológicas y en las variantes estilísticas.

CE 5 Comunicar, como intérprete, las estructuras, ideas y materiales musicales con rigor.

CE 6 Argumentar y expresar verbalmente sus puntos de vista sobre la interpretación, así como responder al reto que supone facilitar la comprensión de la obra musical.

3.- Continguts de l'assignatura i organització temporal *Contenidos de la asignatura y organización temporal*

Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,...</i>	Planificació temporal <i>Planificación temporal</i>
<p>1. Desenvolupament de les habilitats tècniques necessàries per abordar el repertori d'aquest període, perfeccionant tota la gamma de modes d'atac, i sabent utilitzar el pes de el braç com a font de força i de control de la sonoritat.</p> <p>2. Aprofundiment en els valors estètics, estilístics i expressius de les obres, així com el tractament dels mateixos en la interpretació.</p> <p>3. Perfeccionament de les tècniques de digitació i pedalització.</p> <p>4. Memorització de les obres del repertori d'aquest període mitjançant l'entrenament dels diferents tipus de memòria musical: memòria muscular i tàctil, auditiva, visual, nominal, armònica, etc.</p> <p>5. Perfeccionament del mètode d'estudi adquirit per l'alumne mitjançant l'aportació d'estratègies i formes d'estudi que augmentin l'eficàcia i productivitat de el temps dedicat a l'instrument.</p> <p>6. Planificació ordenada de l'esforç dedicat a perfeccionar obres ja conegudes i a l'aprenentatge d'obres noves.</p> <p>7. Foment de l'assistència a esdeveniments musicals com a font d'enriquiment cultural. Així mateix, enfortiment de l'hàbit d'escoltar música interpretada per les grans figures del panorama musical artístic, fent una anàlisi crítica de les característiques de les diferents versions d'una mateixa obra musical.</p> <p>8. Foment de la participació activa en actuacions públiques, i anàlisi de les sensacions experimentades en l'escenari com a mitjà per adquirir progressivament un major autocontrol.</p> <p>9. Desenvolupament d'un hàbit d'estudi rigorós i eficaç, que permeta realitzar el procés de producció musical d'una manera més autònom i satisfactori.</p> <p>10. Acte exigència i gust per la interpretació correcta i d'alt nivell artístic.</p> <p>11. Disposició per treballar amb el professor de manera responsable i compromesa, i interès per l'adquisició dels coneixements bàsics per a l'execució al piano.</p> <p>12. Interès i disposició per tocar en públic i acceptació de la responsabilitat especial que comporta ser intèrpret.</p>	<p>Atès que els continguts d'aquesta assignatura no s'adquireixen linealment sinó de manera helicoïdal no es pot establir una planificació temporal.</p>
<p><i>1. Desarrollo de las habilidades técnicas necesarias para abordar el repertorio de este periodo, perfeccionando toda la gama de modos de ataque, y sabiendo utilizar el peso del brazo como</i></p>	<p><i>Dado que los contenidos de esta asignatura no se adquieren linealmente sino</i></p>

<p>fuerza de fuerza y de control de la sonoridad.</p> <p>2. Profundización en los valores estéticos, estilísticos y expresivos de las obras, así como el tratamiento de los mismos en la interpretación.</p> <p>3. Perfeccionamiento de las técnicas de digitación y pedalización.</p> <p>4. Memorización de las obras del repertorio de este periodo mediante el entrenamiento de los diferentes tipos de memoria musical: memoria muscular y táctil, auditiva, visual, nominal, armónica, etc.</p> <p>5. Perfeccionamiento del método de estudio adquirido por el alumno mediante la aportación de estrategias y formas de estudio que aumenten la eficacia y productividad del tiempo dedicado al instrumento.</p> <p>6. Planificación ordenada del esfuerzo dedicado a perfeccionar obras ya conocidas y al aprendizaje de obras nuevas.</p> <p>7. Fomento de la asistencia a eventos musicales como fuente de enriquecimiento cultural. Así mismo, fortalecimiento del hábito de escuchar música interpretada por las grandes figuras del panorama musical artístico, haciendo un análisis crítico de las características de las diferentes versiones de una misma obra musical.</p> <p>8. Fomento de la participación activa en actuaciones públicas, y análisis de las sensaciones experimentadas en el escenario como medio para adquirir progresivamente un mayor autocontrol.</p> <p>9. Desarrollo de un hábito de estudio riguroso y eficaz, que permita realizar el proceso de producción musical de un modo más autónomo y satisfactorio.</p> <p>10. Auto exigencia y gusto por la interpretación correcta y de alto nivel artístico.</p> <p>11. Disposición para trabajar con el profesor de manera responsable y comprometida, e interés por la adquisición de los conocimientos básicos para la ejecución en el piano.</p> <p>12. Interés y disposición para tocar en público y aceptación de la responsabilidad especial que conlleva el ser intérprete.</p>	<p>de manera helicoidal no se puede establecer una planificación temporal.</p>
---	--

4.- Resultats d'aprenentatge <i>Resultados de aprendizaje</i>

4.1.- Relació entre els resultats d'aprenentatge i les competències <i>Relación entre los resultados de aprendizaje y las competencias</i>	
Resultats d'aprenentatge <i>Resultados de aprendizaje</i>	Competències <i>Competencias</i>

1. Interpretar com a solista un repertori pianístic d'obres dels segles XX i XXI del que el nivell s'adeqüi a les exigències del Màster, demostrant autocontrol, capacitat comunicativa, maduresa i qualitat artística.	CE 1, CE 2, CE 4, CE 5.
2. Mostrar domini de la tècnica, i les possibilitats sonores i expressives del piano.	CE 4.
3. Discernir els trets interpretatius i aplicar-los correctament, especialment aquells que facin referència a l'escriptura rítmica i l'ornamentació.	CG 3, CE 1.
4. Disposar d'autonomia per aplicar els coneixements musicals per a solucionar per si mateix els diversos problemes d'execució que puguin presentar-se relatius a la digitació, la pedalització, el fraseig, la dinàmica, etc.	CT 13, CT 15, CE 2.
5. Interpretar de memòria les obres del repertori basant l'estudi memorístic en els diferents tipus de memòria que intervien en la execució.	CT 13, CT 15, CE 1.
6. Mostrar sensibilitat auditiva en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument, sabent administrar el seu cabal sonor i les diferents modalitats de toc en funció de la acústica de la sala.	CE 4, CE 5.
7. Disposar d'hàbits posturals que generen l'equilibri i control necessaris per a infondre a l'interpret seguretat i confiança durant la interpretació.	CT 15, CE 4.
8. Tenir consciència d'interpret i ser capaç d'escollir noves obres del repertori per tal d'assolir una formació adequada.	CT 13, CT 15, CE 6.
<hr/>	
1. Ser capaz de interpretar como solista un repertorio pianístico de obras de los siglos XX y XXI cuyo nivel se adecue a las exigencias del Máster, demostrando autocontrol, capacidad comunicativa, madurez y calidad artística.	CE 1, CE 2, CE 4, CE 5.
2. Dominar la técnica, y las posibilidades sonoras y expresivas del piano.	CE 4.
3. Saber discernir los rasgos interpretativos y aplicarlos correctamente, especialmente aquellos que hagan referencia a la escritura rítmica y la ornamentación.	CG 3, CE 1.
4. Disponer de autonomía para aplicar los conocimientos	CT 13, CT 15, CE 2.

<p><i>musicales para solucionar por sí mismo los diversos problemas de ejecución que puedan presentarse relativos a la digitación, la pedalización, el fraseo, la dinámica, etc.</i></p>	
<p><i>5. Interpretar de memoria las obras del repertorio basando el estudio memorístico en los diferentes tipos de memoria que intervienen en la ejecución</i></p>	CT13, CT 15, CE 1.
<p><i>6. Tener sensibilidad auditiva en el uso de las posibilidades sonoras del instrumento, sabiendo administrar su caudal sonoro y las distintas modalidades de toque en función de la acústica de la sala.</i></p>	CE 4, CE 5.
<p><i>7. Disponer de hábitos posturales que generen el equilibrio y control necesarios para infundir al intérprete seguridad y confianza durante la interpretación.</i></p>	CT 15, CE 4.
<p><i>8. Tener conciencia de intérprete y ser capaz de escoger nuevas obras del repertorio con el fin de alcanzar una formación adecuada.</i></p>	CT 13, CT 15, CE 6.

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o compliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota importante: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

5.- Metodologia y pla de treball <i>Metodología y plan de trabajo</i>			
5.1. Activitats de treball presencials <i>Actividades de trabajo presenciales</i>			
ACTIVITATS EDUCATIVES <i>ACTIVIDADES EDUCATIVAS</i>	Descripció <i>Descripción</i>	Percentatge del total <i>Porcentaje del total</i> %	Volum treball (en hores) <i>Volumen trabajo</i> (en horas)
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	<p>Classes presencials pràctiques en les quals es treballarà tècnic i estilísticament els continguts de l'assignatura (incloent demostracions del professor), anàlisi i metodologia d'estudi. Es debatiran i realitzaran activitats utilitzant diferents recursos docents, amb especial èmfasi en el repertori propi del itinerari.</p> <p><i>Clases presenciales prácticas en las que se trabajarán técnica y estilísticamente los contenidos de la asignatura (incluyendo demostraciones del profesor), análisis y metodologías de estudio. Se debatirán y realizarán actividades utilizando distintos recursos docentes, con especial énfasis en el repertorio propio del itinerario.</i></p>	10%	45h
Tutories <i>Tutorías</i>	<p>Les tutories individuals i col·lectives hauran de servir com a mitjà per a coordinar als/as estudiants en les tasques individuals i de grup, així com per a avaluar tant els progressos individuals com les activitats i la metodologia docent.</p> <p><i>Las tutorías individuales y colectivas deberán servir como medio para coordinar a los/as estudiantes en las tareas individuales y de grupo, así como para evaluar tanto los progresos individuales como las actividades y la metodología docente.</i></p>	5%	22'5h
Avaluació <i>Evaluación</i>	<p>Avaluació continua del procés d'aprenentatge. Recital Fi de Master.</p> <p><i>Evaluación continua del proceso de aprendizaje. Recital Fin de Master</i></p>	5%	22'5h

Recitals <i>Recitales</i>	Audicions, concert i recitals de l'alumne on haurà d'aplicar els coneixements adquirits al llarg del curs. <i>Audiciones, conciertos y recitales del alumno donde deberá aplicar los conocimientos adquiridos a lo largo del curso.</i>	5%	22'5
SUBTOTAL			112'5h

5.2 Activitats de treball autònom <i>Actividades de trabajo autónomo</i>			
ACTIVITATS EDUCATIVES <i>ACTIVIDADES EDUCATIVAS</i>	Descripció <i>Descripción</i>	Percentatge del total <i>Porcentaje del total</i> %	Volum treball <i>(en hores)</i> <i>Volumen trabajo</i> <i>(en horas)</i>
Treballs pràctics <i>Trabajos prácticos</i>	Preparació d'activitats pràctiques vinculades a l'assignatura: assajos, tasques de afinació de l'instrument, posada a punt, etc. <i>Preparación de actividades prácticas vinculadas a la asignatura: ensayos, tareas de afinación del instrumento, puesta a punto, etc.</i>	10%	45h
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Estudi pràctic, realització de tasques i preparació de classes, exàmens i recitals individuals. <i>Estudio práctico, realización de tareas y preparación de clases, exámenes y recitales individuales.</i>	60%	270h
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Activitats formatives relacionades amb l'assignatura: assistència a concerts, conferències, lectures complementàries, cerca de repertori, etc. <i>Actividades formativas relacionadas con la asignatura: asistencia a conciertos, conferencias, lecturas complementarias, búsqueda de repertorio, etc.</i>	5%	22'5h
SUBTOTAL			337'5h
TOTAL			450h

6 Sistema d'avaluació i qualificació *Sistema de evaluación y calificación*

6.1 Instruments d'avaluació <i>Instrumentos de evaluación</i> Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio,... <i>Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...</i>		
INSTRUMENT D'AVALUACIÓ <i>INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN</i>	Resultats d'Aprenentatge avaluats <i>Resultados de Aprendizaje evaluados</i>	Percentatge atorgat (%) <i>Porcentaje otorgado (%)</i>
El professor qualificarà a l'alumne en base a:		
• L'avaluació contínua.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	20%
• Les audicions públiques, ja siguin d'aula o de departament, al centre, a Concert Express, o en altres sales i institucions (Ajuntament, ADDA, MUBAG, SEU, etc.)	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	10%
• L'audició de fi de semestre.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	10%
• L'examen de la convocatòria ordinària de juny.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	60%
—		
• L'examen de la convocatòria extraordinària de setembre.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	100%
—		

<p>El professor podrà alliberar l'alumne d'obres a presentar a l'examen final de la convocatòria de juny mitjançant l'audició departamental o audició d'aula de fi de semestre, i mitjançant audicions públiques d'aula o externes que el professor organitze individual o conjuntament amb la resta de professors de l'àrea de piano. Aquelles obres no alliberades d'aquesta manera, per considerar el professor que no han assolit els resultats d'aprenentatge, hauran de ser presentades íntegrament a l'examen final de la convocatòria de juny.</p> <p>L'audició departamental o d'aula del primer semestre haurà de tenir una durada mínima de 30 minuts, i l'examen de juny haurà de tenir una durada mínima d'entre 50 i 60 minuts. El repertori a presentar al juny podrà contenir obres presentades a l'audició del primer semestre i en tots dos casos haurà de ser interpretat de memòria. En el cas que la resta del repertori no hagi estat prèviament eliminat pel professor, també s'ha de presentar a l'examen de juny.</p>		
<p><i>El profesor calificará al alumno en base a:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>La evaluación continua.</i> • <i>Las audiciones públicas, bien sean de aula o de departamento, en el centro o en Concierto Express, o en otras salas e instituciones (Ayuntamiento, ADDA, MUBAG, SEU, etc.)</i> • <i>La audición semestral.</i> • <i>El examen de la convocatoria ordinaria de junio.</i> 	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8</p> <p>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7</p> <p>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7</p> <p>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8</p>	<p>20%</p> <p>10%</p> <p>10%</p> <p>60%</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>El examen de la convocatoria extraordinaria de septiembre.</i> <p><i>El profesor podrá liberar al alumno de obras a presentar al examen final de la convocatoria de junio mediante la audición departamental o audición de aula de fin de semestre, y mediante audiciones públicas de aula o externas que el profesor organice individual o conjuntamente con el resto de profesores del área de piano. Aquellas obras no liberadas de esta manera, por considerar el profesor que no han alcanzado los resultados de aprendizaje, deberán ser presentadas íntegramente al examen final de la</i></p>	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8</p>	<p>100%</p>

<p><i>convocatoria de junio.</i></p> <p><i>La audición departamental o de aula del primer semestre, deberá tener una duración mínima de 30 minutos, y el examen de junio deberá tener una duración de entre 50 y 60 minutos. El repertorio a presentar en junio podrá contener obras presentadas en la audición del primer semestre y en ambos casos deberá ser interpretado de memoria. En el supuesto de que el resto del repertorio no haya sido previamente eliminado por el profesor, también deberá ser presentado al examen de junio.</i></p>		
--	--	--

<p>6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega <i>Criterios de evaluación y fechas de entrega</i></p>
<p>1. Serà requisit indispensable estudiar al llarg del curs un repertori de 60 minuts, compost per quatre obres d'almenys tres estils diferents a escollir entre el repertori postromàntic, impressionista, modern, dodecafònic, nacionalista i contemporani.</p> <p>Amb aquest criteri es pretén garantir que l'alumne desenvolupa la capacitat d'interpretar en un temps determinat, la durada d'un curs acadèmic, una quantitat d'obres que li permet desenvolupar la seva tècnica i musicalitat. Així mateix, aquest criteri permet avalar que interpreta obres d'estils diferents en què s'enfrontarà el desenvolupament de diferents habilitats tècniques i exigències musicals.</p> <p>2. Serà també requisit indispensable fer la interpretació de totes les obres de les audicions de memòria. (No és obligatori per a les obres del repertori contemporani escrites a partir de 1950).</p> <p>Amb aquest criteri es pretén garantir que l'alumne desenvolupa la seva capacitat memorística, cosa que li permetrà aprofundir en l'estudi de les obres i portar-les a un nivell d'execució desitjable.</p> <p>3. Els paràmetres que s'avaluaran per puntuar la correcció interpretativa o control de l'execució seran:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resolució tècnica: tècnica de dits (regularitat rítmica, igualtat sonora, precisió en l'atac i retrocés de cada dit), tècnica de braç (nina, avantbraç, colze, gestos circulars, semicirculars, de rotació, etc.), ús del pes (caiguda lliure, transferència de pes), amortiment, relaxació, equilibri corporal, polifonia, sincronia de mans, notes dobles i acords, digitació, tocs, ornamentació, trinos. (20%) • Resolució musical: fraseig (conducció melòdica, expressió harmònica), respiracions, plans sonors, equilibri sonor, timbrat, comprensió harmònica, agògica, estabilitat i continuïtat del pols. Pedalització (ús de pedals parcials, canvis parcials de pedal, pedal d'enllaç, etc.) Concepte estètic. (20%) • Adequació a l'estil dels paràmetres tècnics i musicals: ornamentació, rubato, tocs,

pedalització, textures i densitat sonora, concepte d'unitat de l'obra. (20%)

• **Fidelitat al text:** tempo, agògica, dinàmiques, articulació de fraseig. (20%)

• **Memòria:** memòria harmònica, memòria posicional, memòria digital, memòria melòdica, memòria estructural, concepte d'unitat de l'obra. (20%)

Les rúbriques per a l'avaluació de cadascun dels paràmetres seran les següents:

NIVEL 0 PRECARI	NIVEL 1 INSUFICIENT	NIVEL 2 SUFICIENT	NIVEL 3 BO	NIVEL 4 EXCEL·LENT
El paràmetre qualificat no s'ha adquirit gairebé res o falla més del 71% de les vegades.	El paràmetre qualificat s'ha adquirit de manera incipient, però continua fallant entre el 70% i el 51% de les vegades.	El paràmetre qualificat ha estat adquirit, però la seva realització continua fallant entre un 50% i el 31% de les ocasions.	El paràmetre qualificat ha estat adquirit i la seva realització gairebé no falla entre el 30% i l'11%.	El paràmetre qualificat ha estat adquirit i la seva realització falla entre el 10% i el 0%
Qualificació: del 0 al 2'9	Qualificació: del 3 al 4'9	Qualificació: del 5 al 6'9	Qualificació: del 7 al 8'9	Qualificació: 9 a 10

Amb aquest criteri es pretenen valorar tots els paràmetres que afecten la qualitat d'interpretació del repertori. Aquest criteri tindrà un pes del 60% a l'avaluació final.

4. Presentar el repertori demostrant autocontrol.

Examen final: L'alumne deurà **interpretar un programa d'entre 50 i 60 min.** en audició departamental al mes de juny.

Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumne per concentrar-se i superar la por escènica, la capacitat comunicativa (el seu poder de transmissió a través de la música), i la maduresa i la qualitat artística. Aquest criteri tindrà un valor del 20% a l'avaluació final.

5. Es valoraran mitjançant avaluació contínua:

- l'**assistència a classe**
- l'**autonomia a l'estudi**
- l'**actitud positiva d'aprenentatge** i la implementació de les solucions proposades pel professor.
- l'**assistència i la participació** de l'alumne en les **activitats del departament**
- la realització d'**activitats complementàries**, encaminada cap a l'obtenció de continguts complementaris d'ampliació de l'assignatura, com ara: assistència a concerts, audició d'enregistraments, lectura de llibres o textos, anàlisi de partitures, etc.

Aquest criteri serà avaluat al llarg del curs tenint en compte les següents rúbriques:

NIVEL PRECARI	0	NIVEL 1 INSUFICIENT	NIVEL 2 SUFICIENT	NIVEL 3 NOTABLE	NIVEL 4 EXCEL·LENT

El paràmetre qualificat es dóna gairebé res, inferior a un 29% de vegades. Qualificació: del 0 al 2.9	El paràmetre qualificat es dóna poques vegades, entre el 30 i 49% de les vegades. Qualificació: del 3 al 4.9	El paràmetre qualificat es dóna normalment entre el 50 i el 69% de les vegades. Qualificació: del 5 al 6.9	El paràmetre qualificat es dóna gairebé sempre entre un 70 i un 89% de les vegades. Qualificació: del 7 al 8.9	El paràmetre qualificat es dóna per aconseguir, entre un 90 i un 100% de les vegades. Qualificació: del 9 al 10
--	---	---	---	--

Amb aquest criteri es pretén avaluar competències per a l'aprenentatge (responsabilitat, perseverança, autoestima, creativitat, autocrítica i control personal) i competències socioculturals (capacitat de comunicació verbal, reflexió, interacció social i cooperació). La valoració d'aquest criteri tindrà un percentatge del 20% en l'avaluació final.

1. Serà requisito indispensable estudiar a lo largo del curso un **repertorio de 60 minutos**, compuesto por 4 obras de al menos tres estilos diferentes a elegir entre el repertorio post-romántico, impresionista, moderno, dodecafónico, nacionalista y contemporáneo

Con este criterio se pretende garantizar que el alumno desarrolle la capacidad de interpretar en un tiempo determinado, la duración de un curso académico, una cantidad de obras que le permite desarrollar su técnica y musicalidad. Asimismo, este criterio permite avalar que interpreta obras de estilos diferentes en las que se enfrentará al desarrollo de distintas habilidades técnicas y exigencias musicales.

2. Serà també requisito indispensable realizar la interpretación de **todas las obras de las audiciones de memoria**. (No es obligatorio para las obras del repertorio contemporáneo escritas a partir de 1950).

Con este criterio se pretende garantizar que el alumno desarrolle su capacidad memorística, lo que le permitirá profundizar en el estudio de las obras y llevarlas a un nivel de ejecución deseable.

3. Los parámetros que se evaluarán para puntuar la corrección interpretativa o control de la ejecución serán:

- **Resolución técnica:** técnica de dedos (regularidad rítmica, igualdad sonora, precisión en el ataque y retroceso de cada dedo), técnica de brazo (muñeca, antebrazo, codo, gestos circulares, semicirculares, de rotación, etc.), uso del peso (caída libre, transferencia de peso), amortiguación, relajación, equilibrio corporal, polifonía, sincronía de manos, notas dobles y acordes, digitación, toques, ornamentación, trinos. (20%)

- **Resolución musical:** fraseo (conducción melódica, expresión armónica), respiraciones, planos sonoros, equilibrio sonoro, timbrado, comprensión armónica, agógica, estabilidad y continuidad del pulso. Pedalización (uso de pedales parciales, cambios parciales de pedal, pedal de enlace, etc.) Concepto estético. (20%)

- **Adecuación al estilo de los parámetros técnicos y musicales:** ornamentación, rubato, toques, pedalización, texturas y densidad sonora, concepto de unidad de la obra. (20%)

- **Fidelidad al texto:** tempo, agógica, dinámicas, articulación de fraseo. (20%)

- **Memoria:** memoria armónica, memoria posicional, memoria digital, memoria melódica, memoria estructural, concepto de unidad de la obra. (20%)

Las rúbricas para la evaluación de cada uno de los parámetros será la siguiente:

NIVEL 0 PRECARIO	NIVEL 1 INSUFICIENTE	NIVEL 2 SUFICIENTE	NIVEL 3 BUENO	NIVEL 4 EXCELENTE
El parámetro calificado no se ha adquirido casi nada o falla más del 71% de las veces	El parámetro calificado se ha adquirido de manera incipiente, pero sigue fallando entre un 70% y el 51% de las veces.	El parámetro calificado ha sido adquirido pero su realización sigue fallando entre un 50% y el 31% de las ocasiones.	El parámetro calificado ha sido adquirido y su realización apenas falla entre el 30% y el 11%.	El parámetro calificado ha sido adquirido y su realización falla entre el 10% y el 0%
Calificación: del 0 al 2'9	Calificación: del 3 al 4'9	Calificación: del 5 al 6'9	Calificación: del 7 al 8'9	Calificación: 9 a 10

Con este criterio se pretenden valorar todos los parámetros que afectan a la calidad de interpretación del repertorio. Este criterio tendrá un peso del 60% en la evaluación final.

4. Presentar el repertorio demostrando autocontrol.

Examen final: El alumno deberá **interpretar en un programa entre 50' y 60'** en audición.

Con este criterio se pretende evaluar la capacidad del alumno para concentrarse y superar el miedo escénico, la capacidad comunicativa (su poder de transmisión a través de la música), y la madurez y calidad artística. Este criterio tendrá un valor del 20% en la evaluación final.

5. Se valorarán mediante evaluación continua:

- la **asistencia a clase**
- la **autonomía en el estudio**
- la **actitud positiva** de aprendizaje e implementación de las soluciones propuestas por el profesor.
- la **asistencia y participación** del alumno en las **actividades del departamento**
- la realización de **actividades complementarias**, encaminadas hacia la obtención de contenidos complementarios de ampliación de la asignatura, como: la asistencia a conciertos, la audición de grabaciones, la lectura de libros o textos, el análisis de partituras, etc.

Este criterio será evaluado a lo largo del curso teniendo en cuenta las siguientes rúbricas:

NIVEL 0 PRECARIO	NIVEL 1 INSUFICIENTE	NIVEL 2 SUFICIENTE	NIVEL 3 NOTABLE	NIVEL 4 EXCELENTE
El parámetro calificado se da casi nada, inferior a un 29% de las veces.	El parámetro calificado se da en pocas ocasiones, entre el 30 y 49% de las veces.	El parámetro calificado se da normalmente, entre el 50 y 69% de las veces.	El parámetro calificado se da casi siempre, entre un 70 y un 89% de las veces.	El parámetro calificado se da por alcanzado, entre un 90 y un 100% de las veces.
Calificación: del 0 al 2.9	Calificación: del 3 al 4.9	Calificación: del 5 al 6.9	Calificación: del 7 al 8.9	Calificación: del 9 al 10

Con este criterio se pretende evaluar competencias para el aprendizaje (responsabilidad, perseverancia, autoestima, creatividad, autocrítica y control personal) y competencias socio-culturales (capacidad de comunicación verbal, reflexión, interacción social y cooperación). La valoración de este criterio tendrá un porcentaje del 20% en la evaluación final.

6.3 Sistemes de recuperació

Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)

Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

L'alumnat que ha suspès disposa de la convocatòria extraordinària de setembre en la què haurà de presentar el mateix programa íntegre de la convocatòria ordinària de juny, seguint els mateixos criteris del punt anterior.

El alumnado que ha suspendido, dispone de la convocatoria extraordinaria de septiembre en la que deberá presentar el mismo programa íntegro de la convocatoria ordinaria de junio, siguiendo los mismos criterios del punto anterior.

7.- Bibliografia

Bibliografía

- Banowetz, Joseph: *El Pedal Pianístico*. Ediciones Pirámide. Madrid, 1999.
- Berman, Boris: *Notas desde la banqueta del pianista*. Boileau. Barcelona, 2010.
- Bonnaure, Jacques: *Ravel par lui-meme et se samis*. Editions Michelde Maulde. París, 1987.
- Brendel, Alfred: *El velo del orden*. Fundación Scherzo. Madrid, 2005.
- Brower, Harriette: *Piano Mastery*. Dover Publications. Mineola, New York, 2003.
- Chiantore, Luca: *Historia de la técnica pianística*. Ed. Alianza Música (AM 77). Madrid, 2001.
- Cooke, James Francis: *Great Pianists on Piano Playing*. Ed. Dover. Nueva York, 1999.
- Coso, José Antonio: *Tocar un instrumento. Metodología del estudio. Psicología y experiencia educativa en el aprendizaje instrumental*. Música Mundana. Madrid, 1992.
- Deschaussées, Monique: *El intérprete y la música*. Rialp. Madrid, 1998.
- García, Rafael: *Cómo preparar con éxito un concierto o audición*. Redbook Ediciones. Barcelona, 2015.
- García Laborda, Jose María: *Forma y estructura en la música del siglo XX*. Editorial Alpuerto. Madrid, 1996.
- Gerig, Reginald: *Famous Pianists and Their Technique*. Robert B.Luce, Inc. Washinton, 1974.
- Gordon, Stewart: *Técnicas maestras de piano*. Ediciones Robinbook. Barcelona, 2003.

- Isacoff, Stuart: *Una historia natural del piano*. Turner Publicaciones. Madrid, 2013.
- LaRue, Jan: *Análisis del estilo musical*. Span Press Universitaria. Cooper City, 1998.
- Levaillant, Denis: *El piano*. Editorial Labor. Barcelona, 1990.
- Magne, Daniel: *Guide pratique du piano*. Van de Velde. París, 1978.
- Meyer, Leonard: *El estilo en la música*. Pirámide. Madrid, 2000.
- Neuhaus, Heinrich: *El arte del piano*. Real Musical. Madrid, 1985.
- Palmer, King: *Piano*. Pirámide (2ª edición). Madrid, 1992.
- Persichetti, Vincent: *Armonía del siglo XX*. Real Musical. Madrid, 1985.
- Piccioli, Giuseppe: *Didattica Pianistica*. Edizioni Curci (9º Edición). Milán, 1975.
- Piston, Walter: *Armonía*. Idea Books Barcelona, 2001.
- Pueyo, Eduardo del: *Entretiens sur le piano et son enseignement*. Ducolot. París, 1990.
- Rattalino, Piero: *Historia del piano. El instrumento, la música y los intérpretes*. Editorial Labor. Barcelona, 1988.
- Rattalino, Piero: *Le grandi scuole pianistiche*. Ricordi. Milán, 1992.
- Rowland, David: *The Cambridge Companion to the piano*. Cambridge University Press. Cambridge, 2004.
- Schonberg, Harold: *Los grandes pianistas*. Javier Vergara Editor. Buenos Aires, 1990.
- Siepmann, Jeremy: *El piano*. Acento Editorial. Madrid, 1996.
- Toch, Ernst: *La melodía*. Span Press Universitaria. Cooper City, 1997.
- Tranchefort, François René: *Guide de la musique de piano et de clavecín*. Fayard. París, 1987.